

بررسی تاثیر حاکمیتی شرکتی بر تجهیز منابع در شعب بانک ایران زمین در شهر تهران

آرش اصفهانیزاده

چکیده

بانک‌ها به عنوان واسطه گر وجوده، همواره نقشی بی‌بدیل در اقتصاد هر کشور ایفا نموده‌اند، ولی ایفای این نقش، در کنار "حفظ منافع سپرده" "حفظ اعتماد و اطمینان به بانک"، "گذاران پیچیدگی روزافزون در عملیات بانک، ها" و از سوی دیگر‌ها و حساسیت آنها به بحران نقدینگی، شرایط پیچیده‌ای را در برقراری تعادل در منافع تمام ذی نفعان یک بانک ایجاد کرده است. یکی از راهکارهای مناسب برای برقراری این تعادل، ارتقای حاکمیت شرکتی و تجهیز منابع جدید در بانک‌هاست. با توجه به اهمیت موضوع تحقیق حاضر قصد دارد تا به بررسی تاثیر حاکمیتی شرکتی بر تجهیز منابع در شعب بانک ایران زمین در شهر تهران پردازد، این تحقیق از نظر روش از نوع توصیفی و پیمایشی و از نظر هدف کاربردی است. جامعه آماری پژوهش شامل، کارکنان شعب بانک ایران زمین در شهر تهران می‌باشد که پس از نمونه‌گیری مقدماتی و استفاده از فرمول کوکران جامعه برآورد گردید. پس از توزیع پرسشنامه میان ۳۲۷ نفر از کارکنان بانک ایران زمین به روش افراد دردسترس ۳۲۰ پرسشنامه قابل استفاده جمع آوری گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس روش معادلات ساختاری و با استفاده از نرم افزار Smart PLS2 نشان می‌دهد که بین حاکمیت شرکتی با تجهیز منابع تاثیر گذاری مثبت و مستقیم وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: حاکمیت شرکتی، تجهیز منابع، بانک ایران زمین.

مقدمه

در صنعت بانکداری اولین و پراهمیت ترین گام جمع آوری منابع است. اما طی روند فعالیت بانک، حفظ و ارتقاء سهم از منابع سیستم بانکی نقشی تعیین کننده در تبیین موفقیت عملکرد بانک خواهد داشت که این امر بنا به اعتقاد بسیاری از کارشناسان در سایه ارائه خدمات مناسب و درنتیجه جلب رضایت مشتریان تبلور خواهد یافت تجهیز منابع و حاکمیت شرکتی موجود همواره اصلی ترین وظیفه سیستم بانکی بوده است. معمولاً در فعالیت های یک بانک، جذب منابع مالی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است، زیرا موفقیت در این زمینه می تواند عاملی برای موفقیت در سایر زمینه ها باشد گرچه عواملی چون صنعتی شدن جوامع، گسترش و تحول در فعالیت های اجتماعی و در نتیجه پدیدار شدن نیازهای جدید از عوامل مهم و اثر گذار در ایجاد و گسترش نهادهای مالی بوده اند ولی توسعه و پیشرفت های اقتصادی نیز یکی از مهمترین عوامل در گسترش و تحول این نهادها به شمار می روند، در واقع نهادهای مالی جهت تسهیل در پیشرفت های دیگر نهادهای اقتصادی شکل گرفته اند و لذا می توان عنوان نمود وجود نهادها و بازارهای مالی پیشرفت همراه با به کارگیری روش های نوین، با درجه توسعه یافتنی یک کشور ارتباط مستقیم دارد(کریم زاده و همکاران؛ ۱۳۹۴:ص ۵۷).

پس از رسوایی های مالی رخ داده در شرکت های عظیم دنیا گرایش بین المللی در جهت توسعه و اجرایی کردن سازکارهای حاکمیت شرکتی به منظور مبارزه با رفتارهای فرصت طلبانه که به تضعیف اطمینان سرمایه گذاران نسبت به اطلاعات مالی منجر شده است به وجود آمد (عباس زاده و همکاران؛ ۱۳۹۴:ص ۵۷). حاکمیت شرکتی را مجموعه روابط میان هیات مدیره، مدیر، سهامداران و کلیه ذی نفعان(از جمله کارکنان) تعریف کرده اند که تامین کننده منافع کلیه اشخاص ذی نفع باشد. حاکمیت شرکتی تعیین کننده ساختنی است که توسط آن اهداف سازمان تدوین شده و ابزار دستیابی به این اهداف و نظارت عملکرد مشخص می شوند(حسن زاده و همکاران؛ ۱۳۹۰:ص ۷۴). حاکمیت به طور کلی پیش از هر چیز، حیات شرکت را در درازمدت مورد هدف قرار می دهد و در صدد است از منافع سهام داران و ذی نفعان در مقابل مدیران سازمانی حفاظت کند(Meintjes&Grobler,2014:p162). و بر توسعه بازارهای مالی اثر گذار باشدو همچنین تاثیر قابل ملاحظه ای بر شیوه های تخصیص و تجهیز منابع نیز خواهد داشت(مرادپور و همکاران؛ ۱۳۹۶:ص ۵) حاکمیت شرکتی در سطح ابتدایی با مسائلی مواجه است که از تفکیک مالکیت و اداره شرکت ناشی می شود، اما این مفهوم فراتر از آن است که فقط رابطه ای شفاف بین مدیران و سهامداران برقرار کند(Min & Russell,S;2014:p373). حاکمیت شرکتی ، تعیین کننده ساختنی است که توسط آن اهداف سازمان تدوین شده و ابزار دستیابی به این اهداف و نظارت عملکرد مشخص می شود(حسن زاده و همکاران؛ ۱۳۹۰:ص ۷۴) ساز و کارهای حاکمیت شرکتی بر اطلاعاتی که شرکت ها برای سهامداران و سایر ذی نفعان افشا می کنند اثر می گذارد و احتمال افشا نشدن کامل و مطلوب اطلاعات را کاهش می دهد(دیدار و همکاران؛ ۱۳۹۳:ص ۴۱۰). هدف از اعمال حاکمیت شرکتی، اطمینان از برقراری چارچوبی است که توازن مناسبی بین آزادی عمل مدیریت، پاسخگویی و منافع انواع ذی نفعان فراهم آورد(گرد و همکاران؛ ۱۳۹۴:ص ۲۶۵). حاکمیت شرکتی معمولاً در قالب مجموعه ای از ساز و کارهای طراحی شده به منظور کاهش مشکلات میان سهامداران و مدیران، به دلیل تفکیک و کنترل تعریف می شود که در سطح وسیع، سازهای کارهای داخلی و سازکارهای خارج می باشد، در واقع دلیل اساسی استفاده از حاکمیت شرکتی ، نظارت بر بخشی از شرکت است که کنترل دارایی سهامداران و سرمایه گذاران را به عهده دارد. این کار از طریق تجهیز منابع انسانی و مالی، تضمین عملکرد صحیح مدیران اجرایی را در پی خواهد داشت، (Nakapodia & Adegbite, 2018:p3).

تغییرات سریع محیطی سازمان ها را ملزم به اعمال تغییرات انطباقی برای رشد می کند. در این انطباق منابع انسانی نقش کلیدی دارد و ایجاد زمینه های انطباق کارکنان به منظور پاسخگویی به تقاضاها و الزامات محیط های ناپایدار، یکی از چالش های اصلی سازمان های امروز است؛ از این رو شرکت ها از طریق استراتژی حاکمیت شرکتی به تجهیز منابع انسانی خود می پردازند(فرج وند و همکاران؛ ۱۳۹۳:ص ۵۰).

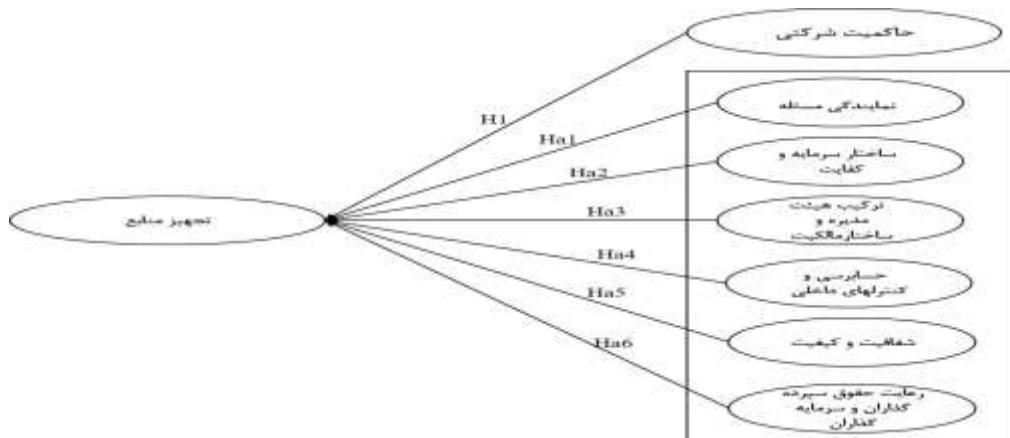
افزایش مراوده های جهانی و توسعه سطح تعامل شرکت ها با محیط، سازمان ها را به انجام فعالیت هایی راغب ساخته که موجبات کسب مزیت رقابتی و انطباق با شرایط پیچیده و پویای محیط را فراهم می کند و نیازهای حال و آینده شرکت را

برآورده می سازد. از این رو شرکت ها از طریق حاکمیت شرکتی به تجهیز منابع انسانی و مالی در سطح سازمان می پردازند(فرج وند و همکاران؛۱۳۹۳:ص.۴۹). مساله مهم در نظام پولی و بانکی، نحوه تجهیز منابع مالی و سپس تخصیص و توزیع آن در بخش های مختلف اقتصاد و بین فعالان اقتصادی و نیز مسیرهایی است که حجم پول موجود وارد سیستم اقتصادی شده و در آن گردش می کند. با توجه به وظیفه نظام بانکی در تجهیز منابع مالی و تخصیص بهینه آن در سیستم اقتصادی، هرچه نظام بانکی در تجهیز منابع مالی و تخصیص آن در فضای رقابتی و به صورت کارآتری عمل نماید، می توان شاهد کاهش هزینه های تولید و بهبود امر تولید و اشتغال و رشد اقتصادی بود؛ در غیر این صورت، عدم کارآیی نظام بانکی در تجهیز و تخصیص بهینه منابع مالی منجر به اتفاق دامن زدن به رکود اقتصادی می گردد تجهیز منابع به عنوان اصلی ترین وظیفه در سیستم های مالی و مدیریت انسانی سازمان ها محسوب می شود. (کریم زاده و همکاران؛۱۳۸۹:ص.۲). از طرف دیگر دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی در بانک ها نیازمند سرمایه گذاری است و این مهم نیز مستلزم تجهیز منابع مالی بلند مدت و کوتاه مدت از طریق بازارها می باشد. از این رو حاکمیت شرکتی سعی در تجهیز منابع مالی سازمان ها به منظور ارتقای اقتصادی شرکت دارد(شاه ابدی و همکاران؛۱۳۹۵:ص.۴). بعد دیگر تجهیز منابع در سازمان ها مربوط به منابع انسانی می باشد، بدین ترتیب که سازمان ها با تجهیز و بهره ور سازی منابع انسانی کارآمد سعی در بهبود عملکرد سازمان و توسعه اقتصادی دارند(فرج وند و همکاران؛۱۳۹۳:ص.۵۲).

با توجه به مطالب مطرح شده و اهمیت موضوع حاکمیت شرکتی در تجهیز منابع در بانک ایران زمین در شهر تهران برای رشد و پیشرفت بیشتر در زمینه بکارگیری حاکمیت شرکتی و ابعاد آن بر تجهیز منابع این مسأله وجود دارد که تا چه اندازه حاکمیت و ابعاد شرکتی آن در تجهیز منابع در بانک ایران زمین می تواند برای رسیدن به یک شرایط و موقعیت مناسب موفق و ایده آل تأثیر گذار باشد، سوال تحقیق این است که آیا حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع بانک ایران زمین تأثیرگذار می باشد؟ زارعی و همکاران(۱۳۹۲) در مقاله ای تحت عنوان «حاکمیت شرکتی بررسی اصول و مبانی و مفاهیم» به تحقیق و مطالعه پرداخته اند. در این پژوهش نظام حاکمیت شرکتی در برگیرنده مجموعه ای از روابط بین مدیریت، هیات مدیره، مدیر و سهامداران و سایر ذی نفعان تعریف شده است. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می دهد که حاکمیت شرکتی مناسب سبب افزایش کارایی و ارزش بازار شرکت ها می شود و به نظر می رسد به کارگیری برخی مکانیزم های حاکمیت شرکتی از قبیل تجهیز منابع موجب حمایت بیشتر سهامداران خرد از سازمان خواهد شد.

مین و همکاران(۲۰۱۴) در مقاله ای تحت عنوان «حاکمیت شرکتی، جهانی شدن و بهره وری شرکت» در زمینه ارتباط بین جهانی شدن، حاکمیت شرکتی و بهره وری شرکتی انجام گرفته است. نتایج بدست آمده از اطلاعات طولی مربوط به کشور کره جنوبی نشان می دهد که هنگامی که شرکت حاکمیت شرکتی خود را بهبود می بخشد، اثر مثبت آزادسازی مالکیت سهام بر بهره وری کل عوامل شرکت می شود.

مدل مفهومی

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

فرضیه های این تحقیق بر اساس متغیرهای تحقیق تعیین شده و روش تحقیق مورد استفاده به شرح زیر است:

۱. حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.
۲. نمایندگی مسئله حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.
۳. ساختارسرمایه و کفایت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.
۴. ترکیب هیئت مدیریت و ساختارمالکیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.

۵. حسابرسی و کنترل داخلی حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.

۶. شفافیت و کیفیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.

۷. رعایت حقوق سپرده گذاران و سرمایه گذاران حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.

روش تحقیق

از لحاظ هدف تحقیق، پژوهش حاضر کاربردی است و به لحاظ طبقه بندی بر مبنای روش، توصیفی- پیمایشی است. در این پژوهش جهت گردآوری اطلاعات در مورد ادبیات موضوع و پیشینه تحقیق از روش کتابخانه ای استفاده شده است که شامل بررسی تحقیقات موجود و مرتبط با موضوع، مطالعه مقالات و کتب لاتین و فارسی مرتبط و همچنین استفاده از اینترنت می باشد. به منظور بررسی تجربی فرضیات پژوهش و آزمون آنها از روش میدانی استفاده گردید. از این رو پرسشنامه ای طراحی و برای گردآوری داده ها مورد استفاده قرار گرفت. پرسشنامه مذکور شامل ۳۰ سوال بود که متغیرهای موضوع مورد مطالعه را مورد سنجش قرار می داد. این پرسشنامه در سال ۱۳۹۷ میان ۳۲۰ کارکنان شعب بانک ایران زمین در شهر تهران پخش شد که از این تعداد ۳۲۰ پرسشنامه را کامل و تحولی و برای تحلیل آماری مورد استفاده قرار گرفت.

پایایی پرسشنامه

بدین منظور ابتدا یک نمونه اولیه شامل ۳۰ پرسشنامه پیش آزمون کارکنان شعب بانک ایران زمین در شهر تهران تهیه گردید و سپس با استفاده از داده های به دست آمده از این پرسشنامه ها به کمک نرم افزار spss22 میزان اعتماد با روش آلفای کرونباخ برای این ابزار محاسبه شد که در ادامه اعتبار پرسشنامه با جدول مقادیر آلفای کرونباخ برای هر کدام از ابعاد ۳۰ پرسشنامه با استفاده از نرم افزار spss22 محاسبه گردید و مقدار آلفا برای تمامی سازه ها بالاتر از ۰/۷ برآورد شد که نشان دهنده اعتبار پرسشنامه و برداشت فکری مناسب و یکسان پاسخگویان از محتوای متغیرهای مربوط به هر سازه است. نتایج نشان داد که مقدار آلفا برای اندازه گیری سازه های مورد مطالعه از پایایی لازم برخوردار هستند.

جدول ۱: آلفای کرونباخ

ردیف	متغیر	میزان آلفا
۱	حاکمیت شرکتی	۰/۹۴۴
۲	نمایندگی مسئله	۰/۸۳۳
۳	ساختارسرمایه	۰/۷۰۳
۴	ترکیب هیئت مدیره و ساختار مالکیت	۰/۸۰۸
۵	حسابرسی و کنترل های داخلی	۰/۸۵۱
۶	شفافیت کیفیت اطلاعات	۰/۷۷۷
۷	رعایت حقوق سپرده گذاران	۰/۷۴۹
۸	تجهیز منابع	۰/۷۸۹

یافته ها

در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیات از مباحث استنباطی و توصیفی آماری استفاده شده است. در سطح استنباطی نیز از مدل معادلات ساختاری شامل تحلیل عاملی تائیدی و تحلیل مسیر استفاده شده است. نرم افزارهای مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل داده ها، نرم افزار SPSS22 و PLS2 می باشد.

با توجه از نتایج بدست آمده از پرسشنامه پخش شده بین کارکنان بانک ایران زمین شعب شهر تهران $63/4$ درصد زن، $36/6$ درصد مرد می باشند.

با توجه از نتایج بدست آمده از پرسشنامه پخش شده بین کارکنان بانک ایران زمین شعب شهر تهران $4/3$ درصد دیپلم، $2/12$ درصد فوق دیپلم، $9/45$ درصد لیسانس، $9/35$ درصد فوق لیسانس و $5/25$ درصد دکترا می باشند.

با توجه از نتایج بدست آمده از پرسشنامه پخش شده بین کارکنان بانک ایران زمین شهر تهران $5/12$ درصد زیر ۵ سال سابقه خدمت، $4/33$ درصد بین ۵ تا 10 سال سابقه خدمت، $3/30$ درصد بین 10 تا 16 سال سابقه خدمت $1/21$ درصد بین 16 تا 22 سال سابقه خدمت، $1/9$ درصد بالای 22 سال سابقه خدمت دارند.

بررسی وضعیت متغیرها تحقیق

جدول ۲: توصیف متغیرهای تحقیق

واریانس	انحراف معیار	میانگین	بیشترین	کمترین	تعداد	
۰/۹۰۰	۰/۹۴۸۵۱	۳/۴۹۶۹	۵	۱	۳۲۰	حاکمیت شرکتی
۰/۹۴۱	۰/۹۶۹۹۵	۳/۵۲۰۳	۵	۱	۳۲۰	نمایندگی مسئله
۰/۶۶۷	۰/۸۱۶۹۲	۳/۵۴۳۷	۵	۱	۳۲۰	ساختار سرمایه
۰/۷۸۳	۰/۸۸۴۸۲	۳/۴۹۸۴	۵	۱	۳۲۰	ترکیب هیئت مدیره و ساختار مالکیت
۰/۷۴۸	۰/۸۶۵۱۴	۳/۵۳۹۱	۵	۱	۳۲۰	حسابرسی و کنترل های داخلی
۰/۷۸۸	۰/۸۸۷۴۴	۳/۵۰۷۸	۵	۱	۳۲۰	شفافیت کیفیت اطلاعات
۰/۶۶۶	۰/۸۱۵۹۸	۳/۵۵۱۶	۵	۱	۳۲۰	رعاایت حقوق سپرده گذاران
۰/۸۸۲	۰/۹۳۹۳۰	۳/۴۸۷۵	۵	۱	۳۲۰	تجهیز منابع

با توجه به جدول مشاهده می شود بین میانگین متغیرهای تحقیق با میانگین مورد انتظار جامعه تفاوت معناداری وجود ندارد. میانگین بدست آمده همه متغیرهای تحقیق بالاتر از حد مورد نظر جامعه می باشد، حد مورد انتظار (در طیف پنج گزینه ای لیکرت عدد ۳ مورد انتظار است) می باشد.

پایایی شاخص نیز با سنجش بارهای عاملی از طریق محاسبه مقدار همبستگی شاخص های یک سازه با آن سازه محاسبه می شود که اگر این مقدار برابر و یا بیشتر از مقدار $0/7$ شود و موید این مطلب است که پایایی در مورد آن مدل اندازه گیری قابل قبول است، در تحقیق حاضر نتایج مربوط به پایایی شاخص ها نشان می دهد که همه سوالات بار عاملی بالای $0/7$ را داشته اند.

بیست و نهمین همایش بانکداری اسلامی

جدول ۳: ضرایب پایایی پرسشنامه

پایایی اشتراکی COMMUNALITY>0,5	پایایی ترکیبی CR > 0.7	آلفای کرونباخ $\alpha > 0.7$	متغیر
• ۰/۵۳۳۶۲۶	• ۰/۹۶۶۰۴۵	• ۰/۹۶۳۳۱۳	حاکمیت شرکتی
• ۰/۷۳۰۲۲۹	• ۰/۹۳۱۰۷۶	• ۰/۹۰۷۰۲۰	نمایندگی مسئله
• ۰/۷۰۹۷۷۶	• ۰/۸۷۹۹۰۰	• ۰/۷۹۴۹۹۲۶	ساختارسرمایه
• ۰/۸۰۵۸۰۴	• ۰/۸۹۲۴۶۰	• ۰/۷۵۹۰۲۱	ترکیب هئیت مدیره و ساختار مالکیت
• ۰/۵۷۱۰۰۳	• ۰/۹۲۲۷۷۵	• ۰/۹۰۶۰۴۳	حسابرسی و کنترل های داخلی
• ۰/۸۰۲۷۷۷	• ۰/۸۹۰۵۹۹	• ۰/۷۵۴۴۰۴	شفافیت کیفیت اطلاعات
• ۰/۶۵۴۳۹۶	• ۰/۸۸۳۰۵۷	• ۰/۸۲۳۳۱۱	رعایت حقوق سپرده گذاران
• ۰/۵۴۰۹۵۳	• ۰/۸۵۲۴۵۱	• ۰/۷۸۴۵۰۰	تجهیز منابع

روایی همگرا

جدول ۴: روایی همگرای سازه‌های مدل بر اساس **AVE**

AVE	متغیر
• ۰/۵۳۳۶۲۶	حاکمیت شرکتی
• ۰/۷۳۰۲۲۹	نمایندگی مسئله
• ۰/۷۰۹۷۷۶	ساختارسرمایه
• ۰/۸۰۵۸۰۴	ترکیب هئیت مدیره و ساختار مالکیت
• ۰/۵۷۱۰۰۳	حسابرسی و کنترل های داخلی
• ۰/۸۰۲۷۷۷	شفافیت کیفیت اطلاعات
• ۰/۶۵۴۳۹۶	رعایت حقوق سپرده گذاران
• ۰/۵۴۰۹۵۳	تجهیز منابع

همانطور که در جدول قابل مشاهده است، مقدار AVE برای تمامی سازه‌های مدل مقدار ملاک حداقل برابر ۰.۵ بdst است، در نتیجه روایی همگرای مدل و برازش مدل‌های اندازه‌گیری تأیید می‌شود

جدول ۵: پایایی ترکیبی

CR	AVE	متغیر
• ۰/۹۶۶۰۴۵	• ۰/۵۳۳۶۲۶	حاکمیت شرکتی
• ۰/۹۳۱۰۷۶	• ۰/۷۳۰۲۲۹	نمایندگی مسئله
• ۰/۸۷۹۹۰۰	• ۰/۷۰۹۷۷۶	ساختارسرمایه
• ۰/۸۹۲۴۶۰	• ۰/۸۰۵۸۰۴	ترکیب هئیت مدیره و ساختار مالکیت
• ۰/۹۲۲۷۷۵	• ۰/۵۷۱۰۰۳	حسابرسی و کنترل های داخلی
• ۰/۸۹۰۵۹۹	• ۰/۸۰۲۷۷۷	شفافیت کیفیت اطلاعات

بیست و نهمین همایش بانکداری اسلامی

۰/۸۸۳۰۵۷	۰/۶۵۴۳۹۶	رعایت حقوق سپرده گذاران
۰/۸۵۲۴۵۱	۰/۵۴۰۹۵۳	تجهیزمنابع

با توجه به نتایج بدست آمده واریانس استخراج شده از پایایی ترکیبی بیشتر هستش و روایی لازم بین متغیرهای تحقیق وجود دارد، با توجه به ۴ تست انجام شده تمام شرایط روایی برقرار می باشد.

روایی و اگرا

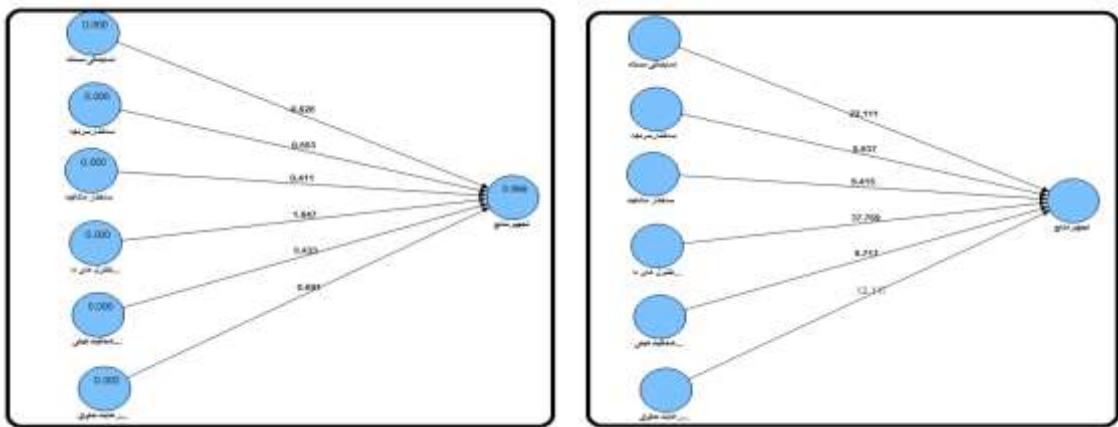
دومین روایی مورد بررسی برای تایید و اعتبار مدل اندازه گیری روایی و اگرا بوده که معیار تکمیل کننده است. در مدل سازی مسیری پی ال اس از دو معیار شامل معیار فورنل لارکر و آزمون بارهای عرضی برای بررسی روایی و اگر استفاده می شود. در پژوهش حاضر از آزمون فورنل لارکر که روایی را در سطح معرف بررسی می کند استفاده می گردد. به عبارت دیگر بررسی می کند که معرف هر سازه همبستگی بالاتری به خود سازه نسبت به سایر سازه ها داشته باشد. نتایج مربوط به بارهای عاملی فورنل و لارکر ارائه شده است، نتایج مربوط به بارهای عاملی فورنل لارکر در جدول (۶) ارائه شده است، همانطور که مشاهده می شود بار هر معرف انعکاسی برای هر سازه بیشتر از بار آن معرف برای سایر سازه ها است (بارهای عاملی روی قطری بیش از سایر است) بنابراین واگرایی مدل تایید می گردد.

جدول ۶: نتایج بررسی روایی و اگرا مدل بر اساس ماتریس فورنل و لارکر

متغیرهای اصلی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
حسابرسی و کنترل های داخلی	۰/۷۵۵۶۴						
ساختار سرمایه	۰/۶۹۱۹۲۴	۰/۸۴۲۴۸۲					
تجهیزمنابع	۰/۷۳۳۴۵۴	۰/۶۱۸۹۲۱	۰/۷۳۵۴۹۵				
ترکیب هیئت مدیره و ساختار مالکیت	۰/۶۹۰۴۵۰	۰/۶۳۴۴۳۰	۰/۶۵۶۵۹۶	۰/۸۹۷۷۶۶۵			
رعایت حقوق سپرده گذاران	۰/۷۵۶۹۵۱	۰/۷۳۲۷۱۶	۰/۷۰۷۹۴۶	۰/۸۴۳۴۰۸	۰/۸۰۸۹۴۷		
نمایندگی مسئله	۰/۷۱۷۸۶۴	۰/۶۶۸۲۰۸	۰/۶۵۰۶۰۷	۰/۵۸۸۳۱۳	۰/۶۲۹۱۷۶	۰/۸۵۴۵۳۴	
شفافیت کیفیت اطلاعات	۰/۶۸۹۰۰۸	۰/۷۵۶۴۴۶	۰/۶۰۱۵۸۷	۰/۵۵۹۴۷۴	۰/۶۲۸۱۵۲	۰/۶۸۰۸۳۳	۰/۸۹۵۹۷۸

بررسی مدل درونی تحقیق

پس از آزمون مدل بیرونی و به عبارتی تایید روایی و پایایی (مدل اندازه گیری تحقیق) مدل درونی یا همان ساختاری تحقیق ارزیابی می گردد. با استفاده از مدل درونی می توان به بررسی فرضیه های پژوهش پرداخت. از معیارهای آماری t ، ضریب تعیین و ضریب مسیر برای ارزیابی مدل استفاده می شود. مدل مفهومی آزمون شده در حالت استاندارد یا الگوریتم PLS و ضریب مسیرها در شکل (۱) و ضرایب معناداری در شکل (۲) ارائه شده است

شکل ۲: مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب مسیر

شکل ۱: مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب مسیر

در جدول (۷) میزان اثر^۲ R^2 و کیفیت ساختاری مدل که میزان تاثیرگذاری متغیرهای برون زا را بر روی متغیرهای درون زا می گذارد، که با توجه به میزان ساختاری مدل این میزان و تاثیرگذاری می تواند در R^2 میزان قوی را نشان می دهد که متغیرهای مستقل توانسته در حد قوی متغیر وابسته را پیش بینی نماید و در کیفیت مدل ساختاری در نیز متغیرهای مستقل در حد متوسط متغیر وابسته می باشد.

جدول ۷: میزان اثرگذاری متغیرهای برون زا بر درون زا

Q^2	R^2	متغیر
		نمایندگی مستله
		ساختار سرمایه
		ترکیب هئیت مدیره و ساختار مالکیت
		حسابری و کنترل های داخلی
		شفافیت کیفیت اطلاعات
		رعایت حقوق سپرده گذاران
۰/۵۵۴۴۳	۰/۹۶۶۲۰	تجهیز منابع

برازش مدل کلی

در این بخش، برازش مدل کلی بر اساس معیار GOF بررسی می شود. با توجه به میانگین مقادیر اشتراکی سازه ها (مقادیر اشتراکی سازه های مرتبه اول) و میانگین R^2 مربوط به تمامی سازه های درون زای مدل، مقدار GOF برای برازش کلی مدل پژوهش حاضر برابر است با:

$$GOF = \sqrt{Communalities \times R^2} = \sqrt{0.68784 \times 0/96620} = 0.81522$$

با توجه به سه مقدار ملاک معرفی شده ۰.۰۱، ۰.۲۵ و ۰.۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی، حاصل شدن مقدار GOF برای نشان از برازش کلی قوی مدل پژوهش دارد.

نتایج فرضیات

جدول ۸: نتایج فرضیات تحقیق

ردیف	فرضیات	ضریب مستقیم	T-value	نتایج
۱	حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.	۰/۸۸۲	۸۰/۵۲۴	تایید فرضیه
۲	نمایندگی مسئله حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.	۰/۸۲۶	۲۲/۱۱۱	تایید فرضیه
۳	ساختارسرمایه و کفایت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.	۰/۵۵۳	۸/۹۳۷	تایید فرضیه
۴	ترکیب هیئت مدیریت و ساختارمالکیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.	۰/۴۱۱	۹/۴۱۵	تایید فرضیه
۵	حسابرسی و کنترل داخلی حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.	۱/۸۴۷	۳۷/۶۹۷	تایید فرضیه
۶	شفافیت و کیفیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.	۰/۴۳۳	۸/۷۱۷	تایید فرضیه
۷	رعایت حقوق سپرده گذاران و سرمایه گذاران حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد.	۰/۶۹۱	۱۲/۱۱۷	تایید فرضیه

نتیجه گیری و جمع بندی

در این پژوهش به بررسی تاثیر حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع بانک ایران زمین پرداخته شده است و اطلاعات و نتایجی را در اختیار ما قرار داده است که براساس فرضیه ها به شرح آن می پردازیم:

فرضیه اول حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد. با توجه به مدل ساختاری تحقیق مشاهده می شود که سطح معنی داری تجهیز منابع بر حاکمیت شرکتی کمتر ازینچ صدم بوده و معنی دار است و میزان اثر گذاری حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع ۰/۸۸۲ می باشد و لذا پیش بینی می شود که فرضیه پذیرفته می شود. یافته های این تحقیق نشان می دهد که با توجه به نتایج بدست آمده از حاکمیت شرکتی و میزان منابع موجود در تجهیز منابع می توان اثرات بسیاری را سیستم بانکی کشور داشته باشد.

فرضیه دوم نمایندگی مسئله حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد. با توجه به مدل ساختاری تحقیق مشاهده می شود که سطح معنی داری تجهیز منابع بر نمایندگی مسئله حاکمیت شرکتی کمتر ازینچ صدم بوده و معنی دار است و میزان اثر گذاری نمایندگی مسئله حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع ۰/۸۲۶ می باشد و لذا پیش بینی می شود که فرضیه پذیرفته می شود. یافته ها این تحقیق نشان می دهد میزان نمایندگی مسله با توجه به تجهیز منابع موجود سازمانی می تواند در وجود مکانیزیم انگیزشی و ایجاد تناوب و نظم موجود در سیستم حاکمیتی با توجه به منابع می تواند در پیشرفت و ترقی سیستم اثرات مثبتی را داشته باشد.

فرضیه سوم ساختارسرمایه و کفایت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد. با توجه به مدل ساختاری تحقیق مشاهده می شود که سطح معنی داری تجهیز منابع بر ساختارسرمایه حاکمیت شرکتی کمتر ازینچ صدم بوده و معنی دار است و میزان اثر گذاری ساختارسرمایه حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع ۰/۵۵۳ می باشد و لذا پیش بینی می شود که فرضیه پذیرفته می شود. یافته ها این تحقیق نشان می دهد که میزان اتكا به حقوق مالکانه، منابع درونی، کفایت سرمایه در میزان حاکمیت شرکتی می تواند در تجهیز منابع کمک نماید و باعث پیشرفت و توسعه سیستم شود هر چقدر میزان منابع مالی تغییر نماید در سیستم تجهیز منابع نیز اثرات مثبتی را می تواند داشته باشد.

فرضیه چهارم ترکیب هیئت مدیریت ساختارمالکیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد. با توجه به مدل ساختاری تحقیق مشاهده می شود که سطح معنی داری تجهیز منابع بر ترکیب هیئت مدیریت ساختارمالکیت حاکمیت شرکتی کمتر از پنج صدم بوده و معنی دار است و میزان اثر گذاری ترکیب هیئت مدیریت ساختارمالکیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع ۴۱۱/۰ می باشد و لذا پیش بینی می شود که فرضیه پذیرفته می شود. یافته ها این تحقیق نشان می دهد که تطابق مدارک تحصیلی و تخصص مدیران و میزان تاثیر و نفوذ سهامداران می تواند در تجهیز منابع تاثیرات بسیاری را داشته باشد.

فرضیه پنجم حسابرسی و کنترل داخلی حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد. با توجه به مدل ساختاری تحقیق مشاهده می شود که سطح معنی داری تجهیز منابع بر حسابرسی و کنترل داخلی حاکمیت شرکتی کمتر از پنج صدم بوده و معنی دار است و میزان اثر گذاری حسابرسی و کنترل داخلی حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع ۱/۸۴۷ می باشد و لذا پیش بینی می شود که فرضیه پذیرفته می شود. یافته ها این تحقیق نشان می دهد تایید سیستم های کنترل داخلی، ایجاد سیستم اندازه گیری، داشتن معیارهای استقلال و ایجاد تشویق و انگیزش کارکنان در به وجود آوردن تجهیز منابع و اثرگذاری یافته اثرات بسیاری را می تواند داشته باشد.

فرضیه ششم شفافیت و کیفیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد. با توجه به مدل ساختاری تحقیق مشاهده می شود که سطح معنی داری تجهیز منابع بر شفافیت و کیفیت حاکمیت شرکتی کمتر از پنج صدم بوده و معنی دار است و میزان اثر گذاری شفافیت و کیفیت حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع ۴۳۳/۰ می باشد و لذا پیش بینی می شود که فرضیه پذیرفته می شود. یافته ها این تحقیق نشان می دهد میزان سلامت در سیستم گزارش دهی سالانه و درستی اطلاعات در تجهیز منابع می تواند در اثرگذاری و ایجاد سیستم بهتر تاثیر گذار باشد.

فرضیه هفتم رعایت حقوق سپرده گذاران و سرمایه گذاران حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع در بانک ایران زمین شهر تهران تاثیرگذار می باشد. با توجه به مدل ساختاری تحقیق مشاهده می شود که سطح معنی داری تجهیز منابع بر رعایت حقوق سپرده گذاران و سرمایه گذاران حاکمیت شرکتی کمتر از پنج صدم بوده و معنی دار است و میزان اثر گذاری رعایت حقوق سپرده گذاران و سرمایه گذاران حاکمیت شرکتی بر تجهیز منابع ۴۳۳/۰ می باشد و لذا پیش بینی می شود که فرضیه پذیرفته می شود. یافته ها این تحقیق نشان می دهد میزان رضایتمندی و ارتقا، سطح تلاش در برابر رفتار عادلانه می تواند در تجهیز منابع و سیستم سازمانی اثرات بسیاری را داشته باشد.

پیشنهادات تحقیق

پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی در نظر گرفتن نسبت دیگری غیر از نرخ بازده داراییها به عنوان عملکرد مالی و رابطه آن با حاکمیت شرکتی مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی بررسی تطبیقی حاکمیت شرکتی و عملکرد در بانک های ایرانی و بانک های خارجی مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی بررسی رابطه بین حاکمیت شرکتی و عملکرد های غیر مالی در بانک های خصوصی و دولتی مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی دستورالعمل حاکمیت شرکتی مطابق با استاندارهای جهانی و قوانین و مقررات موضوعه کشور و الزام بانک ها به اجرای نظام حاکمیت شرکتی اثربخش مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی استفاده از ظرفیت تشکل های سهامداران خرد و پرنگ تر کردن نقش این گروه از سهامداران در سیستم بانکی مورد بررسی قرار گیرد.

منابع

- [۱] حسن زاده،علی؛علیزاده،آرش محمد؛(۱۳۹۰)"حاکمیت شرکتی در بانک ها،تاژه های اقتصاد،سال ۹،شماره ۱۳۳،ص ۷۴-۸۶.
- [۲] دائی کریم زاده،سعید؛علیمرادی ریزی،محمد؛حبیبی پور،حجت(۱۳۹۲)"بررسی عوامل موثر بر تجهیز منابع بانکی: مطالعه موردی(شعب بانک رفاه شهر اصفهان)" بازاریابی ایران.بانک مقاولات. <http://marketingarticles.ir>
- [۳] دائی کریم زاده،سعید؛علیمرادی ریزی،محمد؛حبیبی پور،حجت الله؛(۱۳۸۹)"بررسی عوامل موثر بر تجهیز منابع بانکی"،ص ۱۵-۱.
- [۴] دیدار،حمزه؛منصورفر،غلامرضا؛کفعی،مهدی؛(۱۳۹۳)"بررسی تاثیر سازکارهای حاکمیت شرکتی بر شکاف مالیاتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"بررسی حسابداری و حسابرسی،دوره ۲۱،شماره ۴،ص ۴۰۹-۴۳۰.
- [۵] زارعی،رضاء؛ایرانی،هادی؛ایرانی،مهدی؛(۱۳۹۲)"حاکمیت شرکتی بررسی اصول و مبانی و مقاومت"،ماهnamه بورس،شماره ۱۰۱،ص ۲۴-۲۸.
- [۶] سیف،ولی الله؛(۱۳۹۳)"حاکمیت شرکتی در نظام بانکی ایران:چالش ها و انتظارات"،سال ۲۱،شماره ۶۸،ص ۱۵-۵۴.
- [۷] شاه آبدی،ابوالفضل؛نظرپور،نقی؛مهرگان،نادر؛جعفری،مهدی؛(۱۳۹۵)"تأثیر امنیت سرمایه گذاری بر تجهیز منابع مالی در بازار سرمایه ایران"،سیاست های اقتصادی،شماره ۱،ص ۳-۳۰.
- [۸] عباس زاده،محمد رضا؛حصارزاده،رضاء؛جباری نوایی،مهدی؛عارفی اصل،سولماز؛(۱۳۹۴)"فراتحلیل حاکمیت شرکتی و مدیریت سود"بررسی های حسابداری و حسابرسی،شماره ۱،ص ۵۶-۸۴.
- [۹] فرج وند،اسفنديار؛الوداری،حسن؛پورعزت،علی اصغر؛(۱۳۹۳)"طراحی و تبیین الگوی حاکمیت منابع انسانی برای انطباق سازمان با شرایط نامطمئن محیطی"مدیریت توسعه،شماره ۲،ص ۴۷-۱۱۹.
- [۱۰] گرد،عزیز،محمدی،منصور،گل دوست،مجید؛(۱۳۹۴)"بررسی رابطه بین ویژگی های حاکمیت شرکتی و وجه نقد نگهداری شده"بررسی های حسابداری و حسابرسی،شماره ۲،ص ۲۶۴-۲۷۸.
- [۱۱] مرادپور،مجتبی؛سرخه میری،سارا؛(۱۳۹۶)"تأثیر حاکمیت شرکتی بر ساختار سرمایه فکری و عملکرد مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"ص ۱-۲۱.

- [12] Min, B.S,Russell,S.(2014)"corporate governance ,globalization and firm productivity " ,world business,vol,49,pp,372-385.
- [13] Meintjes,C.Grobler,A.F(2014) "Do public relations professionals understand corporate governance issues well enough to advise companies on stakeholder relationship management",public ralations review,vol,40,pp,161-170.
- [14] Nakapodia,F.Adegbite,E.(2018)"Corporate governance and elites",accounting forum,vol,11,pp,1-12.